ZWIĄZEK PRACODAWCÓW POLSKA MIEDŹ
THE POLISH COPPER EMPLOYERS' ASSOCIATION

Monitoring Legislacji Międzynarodowej

Monitoring działań w UE (legislacja, publikacje) – 6 kwietnia 2022 r.

- **Informacje generalne – dokumenty strategiczne**

Transgraniczna wymiana energii elektrycznej – Rozporządzenie (UE) 2019/943 w sprawie rynku wewnętrznego energii elektrycznej

W rozporządzeniu zaktualizowano przepisy i zasady regulujące wewnętrzny rynek energii elektrycznej w UE. Pozwala to zapewnić jego należyte funkcjonowanie i konkurencyjność, a także uniknąć zakłóceń. Wspiera ono również dążenie do obniżenia emisyjności sektora elektroenergetycznego w UE i zmierza do usunięcia barier w transgranicznym handlu energią elektryczną. Rozporządzenie jest częścią pakietu „Czysta energia dla wszystkich Europejczyków".

W rozporządzeniu ustanowiono szereg zasad funkcjonowania rynków energii elektrycznej, które:

- sprzyjają swobodnemu kształtowaniu cen i zapobiegają działaniom uniemożliwiającym kształtowanie cen na podstawie popytu i podaży;
- ułatwiają rozwój bardziej elastycznego wytwarzania, zrównoważonego wytwarzania niskoemisyjnego oraz bardziej elastycznego popytu;
- umożliwiają konsumentom działanie w charakterze uczestników rynku energii i transformacji energetyki;
- umożliwiają obniżanie emisyjności systemu elektroenergetycznego, w tym integrację energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych oraz wprowadzanie zachęt do podnoszenia efektywności energetycznej;
- dostarczają zachęt do inwestowania w wytwarzanie, w szczególności do długofalowych inwestycji w niskoemisyjny i zrównoważony system elektroenergetyczny;
- umożliwiają stopniową eliminację przeszkód w transgranicznym przepływie energii elektrycznej między obszarami rynkowymi (największy obszar geograficzny, w obrębie którego uczestnicy rynku mają możliwość wymiany energii bez alokacji zdolności przesyłowych.) lub państwami UE oraz w zawieraniu transgranicznych transakcji na rynkach energii elektrycznej i usług powiązanych;
- umożliwiają rozwój projektów demonstracyjnych dotyczących zrównoważonych, bezpiecznych i niskoemisyjnych źródeł energii lub systemów, które mają być

Komisja Europejska pomaga państwom UE w radzeniu sobie ze społecznymi i gospodarczymi skutkami przechodzenia na czystą energię, w tym w drodze wspierania krajowych strategii ograniczania wydobycia węgla i innych stałych paliw kopalnych.

Dostęp do sieci i zarządzanie ograniczeniami przesyłowymi

- Państwa UE podejmują wszelkie właściwe środki, aby zaradzić kwestii ograniczeń przesyłowych (sytuacje, gdy nie wszystkie składane przez uczestników rynku zlecenia obrotu między obszarami sieci mogą zostać wykonane, ponieważ ich realizacja w znaczącym stopniu wpłynęłaby na fizyczne przepływy energii w elementach sieci, które nie są w stanie obsłużyć tych przepływów).

- W związku z tym obszary rynkowe należy wyznaczać w taki sposób, aby zapewnić płynność rynku, efektywne zarządzanie ograniczeniami przesyłowymi oraz ogólną efektywność rynku.
- Co trzy lata europejska sieć operatorów systemów przesyłowych energii elektrycznej sporządza sprawozdanie dotyczące strukturalnych ograniczeń przesyłowych i innych istotnych ograniczeń fizycznych między obszarami rynkowymi oraz w ich obrębie, w tym lokalizacji i częstotliwości takich ograniczeń.
- Każde państwo UE ze stwierdzonymi strukturalnymi ograniczeniami przesyłowymi opracowuje wówczas, we współpracy ze swoimi operatorami systemów przesyłowych (podmiot odpowiedzialny za eksploatację i rozbudowę systemu przesyłowego energii elektrycznej na danym obszarze, a także za jego wzajemne połączenia z innymi systemami oraz za zapewnianie długoterminowej zdolności systemu do zaspokajania uzasadnionego zapotrzebowania w zakresie przesyłania energii elektrycznej), krajowy lub międzynarodowy plan działania służący wzrostowi transgranicznej zdolności sieci albo dokonuje przeglądu lub zmiany konfiguracji swojego obszaru rynkowego.

Mechanizm zdolności wytwórczych

- W rozporządzeniu określono warunki, na jakich państwa UE mogą wprowadzać mechanizmy zdolności wytwórczych (tymczasowy mechanizm mający na celu zapewnienie osiągnięcia niezbędnego poziomu wystarczalności zasobów przez wynagradzanie dostępności zasobów, z wyłączeniem środków dotyczących usług pomocniczych lub zarządzania ograniczeniami przesyłowymi), oraz zasady tworzenia takich mechanizmów.
- Ich celem jest zapewnienie wystarczających dostaw energii elektrycznej podczas okresów szczytowych w drodze wynagradzania dostępności zasobów. Mają one charakter tymczasowy i służą zaradzeniu zidentyfikowanemu problemowi z wystarczalnością zasobów. Muszą one być otwarte dla udziału transgranicznego.
- Wprowadzona zostaje europejska ocena wystarczalności zasobów, która pozwala sprawdzić, czy wprowadzenie mechanizmów zdolności wytwórczych jest uzasadnione. Państwa UE wprowadzające mechanizmy zdolności wytwórczych przedkładają Komisji swoje plany wdrażania w celu poprawy funkcjonowania rynku.
- Ustanowiony zostaje limit 550 g CO_2 pochodzącego z paliw kopalnych na kWh energii elektrycznej. Nowe elektrownie, które nie spełniają tej normy i które rozpoczęły produkcję komercyjną po wejściu w życie rozporządzenia, nie mogą uczestniczyć w mechanizmach zdolności wytwórczych.
- Istniejące elektrownie, które emitują ponad 550 g CO_2 pochodzącego z paliw kopalnych na kWh energii elektrycznej i średnio 350 kg CO_2 w skali roku na kW mocy zainstalowanej, nie będą mogły uczestniczyć w mechanizmach zdolności wytwórczych po dniu 1 lipca 2025 r.
- Nowe zasady nie mają zastosowania do umów dotyczących zdolności zawartych przed dniem 31 grudnia 2019 r.

Regionalne centra koordynacyjne

- Centra te wspierają koordynację regionalną działań operatorów systemów przesyłowych.
- Zastępują one dotychczas funkcjonujących regionalnych koordynatorów bezpieczeństwa. Ponadto przyznaje się im dodatkowe zadania związane z pracą systemu, funkcjonowaniem rynku i gotowością na wypadek zagrożeń.
- Na mocy rozporządzenia ustanawia się także organizację zrzeszającą operatorów systemów dystrybucyjnych (OSD - podmiot odpowiedzialny za eksploatację i rozbudowę systemu dystrybucyjnego energii elektrycznej na danym obszarze, a także za jego wzajemne połączenia z innymi systemami oraz za zapewnianie

długoterminowej zdolności systemu do zaspokajania uzasadnionego zapotrzebowania w zakresie dystrybucji energii elektrycznej) z UE działającą w ogólnym interesie UE.

Więcej informacji:
https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/?uri=celex%3A32019R0943

- **Prowadzone procesy konsultacyjne:**

1. Substancje biogenne – plan działania na rzecz lepszego gospodarowania

Konsultacje publiczne przepisów prawa własności intelektualnej – działania legislacyjne zapowiedziane w Komunikacie KE Pełne wykorzystanie potencjału innowacyjnego UE – Plan działania w zakresie własności intelektualnej wspierający odbudowę i odporność UE – I Etap legislacyjny – Zaproszenie do składania uwag. Ostateczny termin na przesłanie opinii to 29 kwietnia 2022 r.

Państwa UE określają obecnie i wdrażają ramy prawne udzielania licencji przymusowych na patenty w UE, stosując różne, fragmentaryczne procedury. Oznacza to, że ramy te nie są wystarczająco skuteczne, aby zażegnać ogólnounijne kryzysy.

Ponadto należy zbadać skuteczność obecnej unijnej procedury udzielania licencji przymusowych na patenty do celów eksportu do krajów, w których występują problemy związane ze zdrowiem publicznym (rozporządzenie 816/2006).

Inicjatywa ta ma na celu zmianę ram prawnych, tak aby były one odpowiednio przygotowane i skoordynowane oraz pozwalały radzić sobie z przyszłymi kryzysami.

Jak podkreślono w planie działania Komisji dotyczącym własności intelektualnej, wartości niematerialne stanowią podstawę dzisiejszej gospodarki. Skuteczne ramy w zakresie własności intelektualnej muszą z jednej strony wspierać innowacyjność poprzez ochronę własności intelektualnej, z drugiej strony nie mogą blokować dostępu przedsiębiorstw do własności intelektualnej i do jednolitego rynku.

Pomimo strategicznego znaczenia patentów unijne prawo patentowe jest stosunkowo ograniczone i rozdrobnione. Należy zatem ponownie dopracować unijne prawo patentowe, aby zwiększyć odporność naszego systemu patentowego i wesprzeć dwojaką transformację UE (cyfrową i ekologiczną). Zbliżające się uruchomienie jednolitego systemu patentowego sprawia również, że nadszedł czas na wzmocnienie unijnego prawa patentowego i ułatwienie dostępu do kluczowych technologii. Komisja bada obecnie możliwe inicjatywy dotyczące trzech inicjatyw związanych z patentami. Te kwestie zapowiedziane w planie działania w zakresie własności intelektualnej dotyczą dodatkowych świadectw ochronnych, udzielania licencji przymusowej i patentów niezbędnych do spełnienia normy. Mogą one posiadać wspólne cele, takie jak: (i) zwiększenie pewności prawa i przejrzystości oraz (ii) ograniczenie rozdrobnienia i kosztów transakcyjnych.

Link: https://pracodawcy.pl/wlasnosc-intelektualna-zmiana-ram-prawnych-dotyczacych-udzielania-licencji-przymusowych-na-patenty/

2. Zrównoważone finansowanie – ratingi z zakresu ochrony środowiska, polityki społecznej i ładu korporacyjnego oraz uwzględnianie w ratingach kredytowych zagrożeń dla zrównoważonego rozwoju

Konsultacje publiczne przepisów prawa finansowego (w powiązaniu z kwestiami m.in środowiskowymi) – działania legislacyjne zapowiedziane w strategii finansowania transformacji w stronę gospodarki zrównoważonej w oparciu o rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1060/2009 z dnia 16 września 2009 r. w sprawie agencji

ratingowych – II Etap legislacyjny – Konsultacje publiczne. Ostateczny termin na przesłanie opinii to 6 czerwca 2022 r.

W strategii finansowania transformacji w stronę gospodarki zrównoważonej, opublikowanej w lipcu 2021 r., ogłoszono konieczność przeprowadzenia oceny zakresu dalszych inicjatyw politycznych w dziedzinie ratingów dotyczących zrównoważonego rozwoju i ratingów kredytowych. Niniejsza inicjatywa składa się z dwóch odrębnych części poświęconych: 1) działalności podmiotów nadających ratingi z zakresu ochrony środowiska, polityki społecznej i ładu korporacyjnego; 2) sposobom uwzględniania przez agencje ratingowe ryzyka z zakresu ochrony środowiska, polityki społecznej i ładu korporacyjnego w dokonywanej przez nie ocenie zdolności kredytowej. Oczekuje się, że działania te przyczynią się do osiągnięcia celów Europejskiego Zielonego Ładu dzięki poprawie jakości informacji, na których podstawie inwestorzy, przedsiębiorstwa i inne zainteresowane strony podejmują decyzje mające wpływ na transformację w stronę gospodarki zrównoważonej.

Ważne jest odróżnienie ratingów z zakresu ochrony środowiska, polityki społecznej i ładu korporacyjnego od ratingów kredytowych. Zarówno ratingi kredytowe, jak i ratingi ESG są opiniami wydawanymi przez wyspecjalizowane podmioty i wykorzystywanymi przez instytucje finansowe i inwestorów profesjonalnych. Termin „ratingi z zakresu ochrony środowiska, polityki społecznej i ładu korporacyjnego" odnosi się do szerokiej i niejednorodnej grupy ratingów. Chociaż nie istnieje jedna definicja takich ratingów, można stwierdzić, że ogólnie rzecz biorąc ratingi ESG mają na celu ocenę oddziaływania czynników związanych z ochroną środowiska, polityką społeczną i ładem korporacyjnym na przedsiębiorstwo lub wpływ przedsiębiorstwa na świat zewnętrzny. Ratingi kredytowe są natomiast precyzyjnie zdefiniowane, ich celem jest ocena zdolności kredytowej przedsiębiorstw lub instrumentów finansowych i mają one postać opinii na temat jednego rodzaju ryzyka finansowego, a mianowicie ryzyka niewykonania zobowiązania przez przedsiębiorstwo.

Ratingi z zakresu ochrony środowiska, polityki społecznej i ładu korporacyjnego (ESG) przedstawiają opinię na temat profilu lub cech przedsiębiorstwa lub instrumentu finansowego pod względem zrównoważonego rozwoju, a także na temat podatności przedsiębiorstwa lub instrumentu finansowego na zagrożenia dla zrównoważonego rozwoju lub wpływu, jaki przedsiębiorstwo lub instrument finansowy wywierają na społeczeństwo lub środowisko.

Link: https://pracodawcy.pl/zrownowazone-finansowanie-ratingi-z-zakresu-ochrony-srodowiska-polityki-spolecznej-i-ladu-korporacyjnego-oraz-uwzglednianie-w-ratingach-kredytowych-zagrozen-dla-zrownowazonego-rozwoju/

- **Publikacje, stanowiska oraz inne informacje:**

1. Webinar Eurometaux: Metals for Clean Energy – New study launch event

Eurometaux zaprasza do udziału w spotkaniu Metals for Clean Energy – New study launch event , która odbędzie się 25 kwietnia 2022 w Brukseli (Renaissance Brussels Hotel; Rue du Parnasse 19)) w godzinach od 14:30 do 16:30. Istnieje możliwość uczestnictwa online.

Spotkanie rozpoczyna przełomowe badanie określające ilościowo zapotrzebowanie Europy na metale w celu osiągnięcia celu neutralności klimatycznej do 2050 r. To krytyczny czas na debatę nad transformacją energetyczną Europy, surowcami i wyzwaniami geopolitycznymi w zakresie dostaw.

KU Leuven zaprezentuje pierwsze tego rodzaju badanie określające ilościowo zapotrzebowanie na metale w europejskich planach czystej energii: • Ile metali potrzeba do produkcji samochodów elektrycznych, baterii, energii wiatrowej, słonecznej i wodoru w UE? • Jakie jest ryzyko dostaw w Europie w tej dekadzie przyspieszonej dekarbonizacji? • W jakim

stopniu recykling i wydobycie przyczynią się do zaopatrzenia Europy w metale od teraz do 2050 r.? • Jakie są ścieżki Europy w zakresie zrównoważenia cyklu życia?

Link: https://pracodawcy.pl/webinar-eurometaux-metals-for-clean-energy-new-study-launch-event/

2. Zaproszenie na webinaria dotyczące symbiozy przemysłowej jako ważnego modelu biznesowego gospodarki o obiegu zamkniętym

Instytut Gospodarki Surowcami Mineralnymi i Energią Polskiej Akademii Nauk zaprasza na webinaria dotyczące symbiozy przemysłowej jako ważnego modelu biznesowego gospodarki o obiegu zamkniętym realizowane z partnerami zagranicznymi.

11.04.2022 – Spotkanie online „Identifying good practices for implementing Industrial Symbiosis" (we współpracy z Małopolską Agencją Rozwoju Regionalnego S.A.)

Wydarzenie jest realizacją działań w ramach projektu dla Europejskich Regonów Przedsiębiorczości: 'Fostering collaboration through mapping, analysing and interlinking of European Entrepreneurial Regions'. Eksperci z Polski i Europy zaprezentują najlepsze praktyki stosowane w obszarze Symbiozy Przemysłowej.

28.04.2022, Kraków – CircLean Open Innovation Workshops – warsztaty dotyczące certyfikacji symbiozy

Tematyka: wdrażanie i monitorowanie modeli biznesowych gospodarki o obiegu zamkniętym.

Spotkanie to będzie okazją do wymiany doświadczeń i wiedzy na temat transakcji związanych z symbiozą przemysłową (IS), aby zapewnić, że praca sieci CircLean pozostanie istotna dla jej członków. Warsztaty są również okazją do wymiany poglądów i sugestii dla Komisji Europejskiej, aby zwiększyć wykorzystanie SI w UE.

Więcej informacji pod linkiem: https://pracodawcy.pl/zaproszenie-na-webinaria-dotyczace-symbiozy-przemyslowej-jako-waznego-modelu-biznesowego-gospodarki-o-obiegu-zamknietym/

Źródło: EUR-Lex, Komisja Europejska, Eurometaux, Instytut Gospodarki Surowcami Mineralnymi i Energią PAN.